

Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Stratejilerin Etkililiğinin Değerlendirilmesi*

Evaluation of Effectiveness of Strategies for Improving Creative Writing Skills of Sixth Grade Students

Aslı Duru^{a †}, Kamil İşeri^a

^aPrivate Koru Vocational and Technical Anatolian High School-Turkish Teacher, Ankara, Turkey, Niğde University, Niğde, Turkey

Öz

Çalışmanın amacı yaratıcı yazma becerisini geliştirmek için oluşturulan stratejilerin 6. sınıf öğrencilerinin yazma eğilimlerine ve yazma becerilerine etkisini değerlendirmektir. Çalışma “Ön Test - Son Test Kontrol Grubu” deneysel desen olarak yapılandırılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Adana ili Remzi Oğuz Arık İlköğretim Okulunun 6. sınıfında okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Çalışmada, 6. sınıf öğrencilerinden olan deney grubuna Smith (2005)’te yaratıcı yazma becerisini geliştirmeye yönelik önerilen etkinlikler uygulanmıştır. Veri toplama araçları olarak Maltepe (2006) tarafından geliştirilen “Yazılı Anlatım (Kompozisyon Yazma) Süreçlerini Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Değerlendirme Ölçeği”, ile İşeri ve Ünal (2010) tarafından geliştirilen “Yazma Eğilimi Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre, yaratıcı yazma etkinliklerinin, öğrencilerin yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirme düzeylerine geleneksel yöntemden daha çok etki sağladığı, yazma eğilimi açısından ise olumlu etki sağlamadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Yazma, yaratıcılık, yaratıcı düşünme, yaratıcı yazma.

Abstract

The purpose of the study is to evaluate the effect of strategies designed for improving students’ creative writing skills on the sixth grade students’ writing dispositions and skills. In the study, the experimental research model with the “Pre Test – Post Test Control Group” was used. The 6th grade students who were studying at Remzi Oguz Arık Elementary School in Adana participated to the study. The strategies stated by Smith (2005) were put into practice. “Evaluate Writing Activities Based on Creative Writing Processes Scale” developed by Maltepe (2006) and “Writing Dispositions Scale” developed by İşeri and Ünal (2010) were used as data collection tools. The findings show that creative writing strategies are more effective than traditional methods for the evaluation levels of written explanation periods of students from a creative writing approach perspective. However, no positive effect was from a writing dispositions perspective.

Keywords: Writing, creativity, creative thinking, creative writing

© 2015 Başkent University Press, Başkent University Journal of Education. All rights reserved.

* Bu çalışma Kamil İşeri danışmanlığında Aslı Duru’nun hazırlamış olduğu yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

† ADDRESS FOR CORRESPONDENCE: Kamil İşeri, Department of Turkish Language Education, Niğde University, Niğde, Turkey, E-mail address: kamiliseri@gmail.com/ Tel: +90505 3968838

^aAslı Duru, Private Koru Vocational and Technical Anatolian High School-Turkish Teacher, Ankara, Turkey, E-mail address: duruasl@hotmail.com/Tel: +90505 2454521

1. Giriş

İletişim, bilgi ve teknoloji çağı olarak adlandırılan günümüzde bilgiye ulaşmak kolaylaştığı için gördüğünü, okuduğunu, dinlediğini tam ve doğru olarak anlayan ve bunları tam ve doğru olarak anlatabilen, sorunlara çözüm üretebilen, özgün düşüncelere ve yaratıcılığa sahip bireyler yetiştirmek oldukça önemlidir.

Bilgi ve teknoloji çağında öne çıkan çağdaş eğitim anlayışından biri olan yapılandırmacı yaklaşıma göre öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirecek ortamlara ihtiyaç vardır. Wilson (1996)'a göre, öğrencilerin soru sorma, araştırma yapma, fikirlerini söyleme ve başkalarının fikirlerine saygı duyma gibi özelliklerini geliştirmesinin ancak uygun ortamların sağlanması ile mümkün olabileceğini dile getirmektedir (Akt. Demirbaş, 2005, s. 1). Ayrıca bu özellikler, bireyin ana dilini etkili kullanmasını da sağlamaktadır. Bu durum eğitim öğretim anlayışındaki gelişmelere koşut olarak çağdaş yaklaşımların eğitim öğretim ortamlarına taşınmasını gerekli kılmaktadır.

Öğrencilerin dört temel dil becerilerinin tümleşik bir biçimde geliştirilmesi gerekmektedir. Bu beceriler içerisinde en az gelişen becerilerden biri yazma becerisidir. Demirel (2003) yazma becerisinin, diğer dil becerilerine göre daha ağır geliştiğini ve çok sayıda alıştırma yapmayı gerekli kıldığını belirtir. Byrne (1988) ise öğrencilerin yazma becerisinde zorlanmalarının; yazma sürecinde yaşanan psikolojik, dil bilimsel ve bilişsel sorunlardan kaynaklandığını ileri sürmektedir (Akt. Maltepe, 2006, s. 4). Öğrencilerin yazmada güçlük çekmelerinin nedenlerinden biri de Türkçe derslerinde yazma etkinliklerinin sınırlılığıdır. Genellikle ya bir metnin özetinin çıkarılması ya da çocuğa özgü olan yapılandırmayı ortadan kaldıran gelenekselleşmiş anlatım kalıplarına uyma zorunluluğu içeren yazma süreçleri öğrencilerin yazmaya yönelik isteklerini yitirmelerine neden olmaktadır.

Öğrencilerin konu üzerinde kendi bilgi, yaşantı, deneyim ve izlenimlerini anlatamadığı; uygulamaya dayanmayan bir yazma eğitiminden olumlu sonuçlar beklemek doğru olmamakla birlikte yeni ve özgün bir ürün ortaya koymak bireyde yaratıcı düşünme becerisinin gelişmiş olmasını gerektirmektedir. Özbay (2002, s. 259)'a göre yazma eğitiminde amaç; bilineni tekrar etmek değil, yeni duygu, düşünce ve hayalleri dile getirmektir. Bunu yaparken de öğrenciden kendine özgü ifade biçimini oluşturması beklenmektedir.

Kapar Kuvanç (2008, s. 1)'a göre bireylerin kendi içindeki yaratıcı gücü keşfetmesini, başarılı olmasını, kendi olanaklarını, sınırlarını ve ilgi alanlarını görmesini, kendine güven duymasını sağlamak ve sadece bilişsel değil, duyuşsal becerilerinin de geliştirilmesi amacıyla özellikle seksenli yıllardan itibaren Avrupa ve Amerika'daki birçok okul ve üniversitede, yaratıcı yazma dersleri verilirken ülkemizde henüz bu konu yeterince bilinmemektedir. Buna karşın 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu'nda yaratıcılığı ve yaratıcı düşünmeyi geliştiren etkinliklerle eğitime farklı bir boyut getirilmiştir (Demirbaş, 2005, s. 24). Ancak yaratıcı yazmanın, Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (2006)'nda sadece anlamsal çağrışım etkinliği ile sınırlandırılması önemli bir eksiklik olarak göze çarpmaktadır. Bu durum farklı yaratıcı yazma etkinliklerinin eğitim öğretim ortamlarına taşınmasını, etkililiklerinin ortaya konmasını gerekli kılmaktadır.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Türkçe derslerindeki yazma becerilerinin geliştirilmesinde, yaratıcı yazma becerilerini geliştirmeye yönelik stratejilerin etkililiğini değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere yanıt aranacaktır:

1. Yaratıcı yazma etkinliklerinin uygulandığı (deney grubu) ve geleneksel öğretimin uygulandığı (kontrol grubu) öğrencilerin "yaratıcı yazmayı değerlendirme" son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Deney grubu öğrencilerinin "yaratıcı yazmayı değerlendirme" açısından ön test ile son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Kontrol grubu öğrencilerinin "yaratıcı yazmayı değerlendirme" açısından ön test ile son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin "yazma eğilimi" açısından son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
5. Deney grubu öğrencilerinin "yazma eğilimi" açısından ön test ile son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
6. Kontrol grubu öğrencilerinin "yazma eğilimi" açısından ön test ile son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.2. Araştırmanın Önemi

Günümüzde hızla gelişen bilim ve teknoloji, eğitimin her alanını etkilemekte ve özel eğitim yaklaşımlarında köklü değişiklikleri gerekli kılmaktadır. Bu nedenle ülkeler; ulusal ve evrensel değerleri tanıyan, bu değerlere katkı sağlayan, sorunlarla baş edebilen ve sorunlara kısa sürede yaratıcı çözümler getirebilen bireyler yetiştirmek amacıyla eğitim sistemlerini yeniden yapılandırmaktadırlar.

Düşünen, sorgulayan, eleştiren, yaratıcı çözümler üretebilen, görüşlerini yazılı ve sözlü olarak en iyi biçimde dile getirebilen bireylere duyulan ihtiyaç; eğitim sistemlerinde hem çözümleyici düşünme yetisinin hem de düş gücünün geliştirilerek bireyin yaratıcılığının önünü açan yeni yöntem ve tekniklere yer verilmesini gerektirmektedir. Öğretmen merkezli, ezberci, öğrencileri düşünmekten alıkoyan, yaratıcılarını desteklemeyen, otoriter ve baskıcı bir eğitim sistemi günümüzde değerini yitirmiştir. Türkçe Öğretim Programı 2006 incelendiğinde, yapılandırmacı yaklaşımla öğretimin, yaratıcılığın ve yaratıcı düşünmenin geliştirilmesi amacıyla, gerçekleştirilmek istendiği görülmüştür.

Ana dili öğretiminin bireylere; doğru, açık ve etkili bir iletişimi gerçekleştirebilecek dilsel becerileri kazandırma, düşünme güçlerini geliştirerek onları yetkinleştirme ve toplumsallaşma süreçlerine katkıda bulunma gibi temel amaçları vardır (Sever, 2004, s. 5). İlköğretim düzeyini tamamlamış bir bireyin duygu ve düşüncelerini doğru ve tam olarak yazılı-sözlü aktarması beklenmektedir.

Bireyin dil gelişimini sağlamak amacıyla yapılan dilsel etkinliklerin çeşitliliği ve uygulanabilirliği önem kazanmaktadır. Dil öğretiminde beceriler tümleşik bir anlayışla geliştirilmelidir. Dil düzeyleri (Günay, 2013) toplumsal ölçütler açısından dilsel gelişmelerin, çeşitli kullanımının bağlandıkları düzlemin her biri olarak tanımlanmaktadır. Dil düzeyleri, söyleyiş özelliklerinden sözdizime, biçimsel yapıdan sözcük dağarcığına ilişkin hemen hemen tüm dil olgularını kapsayan ve teklifsiz dil, gündelik dil, yasal yönetsel dil ölçünlü dil, seçkin dil, yazın dili, bilimsel dil, halk dili gibi çeşitli kullanımları içermektedir. Bu kullanımlar sözlü olduğu gibi yazılı anlatımı da kapsamaktadır. Yazmak demek metin oluşturmak demektir. Metin oluşturma ürün odaklı ya da süreç odaklı olarak değerlendirilebilir. Nasıl değerlendirilirse değerlendirilsin önemli olan bireyin dil düzeylerini geliştirmeye yarayan etkinlikleri eğitim öğretim ortamlarına sunarak etkili bir biçimde uygulamaktır.

Dört temel dil becerisinden biri olan yazma becerisinin geliştirilmesi için farklı etkinliklerin eğitim öğretim ortamlarına sunulması sağlanmalıdır. Bu anlamda yaratıcı yazma ile ilgili etkinliklerin ders kitaplarında daha geniş yer bulması öğrencilerin yazma becerilerinin gelişmesini sağlayacağı, öğrencilerin yaratıcılık becerileri küçük yaşlarda eğitilerek, geliştirilmesi durumunda bireylerin ülkemiz için daha yapıcı ve daha üretken olacakları düşünülmektedir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma, altıncı sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerini geliştirmeye yönelik stratejilerin etkililiğini değerlendirmek amacıyla gerçek deneysel modellerden ön test- son test kontrol gruplu modele uygun olarak yapılmıştır. Karasar (2012, s. 97)'a göre bu modelde yansız atama ile oluşturulmuş iki grup bulunmaktadır. Bunlardan biri deney, diğeri kontrol grubu olarak kullanılmakta ve her iki grupta da deney öncesi ve deney sonrası ölçmeler yapılmaktadır. Modelde ön testlerin bulunması, grupların deney öncesindeki denklik durumlarının bilinmesine ve son test sonuçlarının buna göre yorumlanmasına yardımcı olmaktadır.

Araştırmanın başında, deney ve kontrol gruplarına ön test sonuçlarına yönelik bağımsız t testi yapılarak grupların denkliği belirlenmiş; deney ve kontrol grubunun son testleri arasındaki ilişkiyi ve grupların kendi içinde ön test ve son testleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla da araştırmanın sonunda her iki gruba da Maltepe (2006)'nin geliştirdiği "Yazılı Anlatım (Kompozisyon Yazma) Süreçlerini Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Değerlendirme Ölçeği" ve İşeri ve Ünal (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan "Yazma Eğilimi Ölçeği" uygulanmıştır.

Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel (2011, s. 196)'e göre araştırmacının uygulamasının etkili olup olmadığı veya etkileri arasında fark olup olmadığı belirlenmesi için deney grubu bağımlı değişken üzerinde etkisi test edilecek olan işlemi (yeni bir ders materyali, farklı bir öğretim yöntemi ya da bir eğitim programı gibi bir uygulama) alırken kontrol grubu ya hiçbir işlem almaz ya da deney grubundan farklı bir uygulama alır. Bu araştırmada da deney grubunda öğrencilere yaratıcı yazma etkinlikleri uygulanırken kontrol grubunda normal öğretim sürecine devam edilmiştir.

2.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu Ceyhan Remzi Oğuz Arık İlköğretim Okulu altıncı sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya 2010-2011 eğitim-öğretim yılının bahar yarıyılında, 44 deney grubu öğrencisi ve 39 kontrol grubu öğrencisi olmak üzere toplam 83 öğrenci katılmıştır.

Deney ve kontrol grubunun yaratıcı yazma becerilerine ait Yazılı Anlatım (Kompozisyon Yazma) Süreçlerini Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Değerlendirme Ölçeği'nin Yazmaya Hazırlık, Yazma Süreci ve Yazılanları Sunma ve Değerlendirme alt ölçeklerine göre ön test puanlarının bağımsız t testi sonuçları Tablo (1)'de verilmiştir.

Tablo 1

Deney Grubu ile Kontrol Grubu Yaratıcı Yazmayı Değerlendirme Düzeyleri Ön Testi Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Ön Test	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	P
Yazmaya Hazırlık	Deney Grubu	44	65.57	14.84	81	1.490	.140
	Kontrol Grubu	39	60.54	15.9			
Yazma Süreci	Deney Grubu	44	89.45	14.48	81	1.963	.053
	Kontrol Grubu	39	83.05	15.22			
Yazılanları Sunma ve Değerlendirme	Deney Grubu	44	82.23	17.54	81	1.357	.176
	Kontrol Grubu	39	77.21	15.98			

Tablo 1'e göre grupların Yazmaya Hazırlık alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları deney grubunda $\bar{X} = 65.57$; kontrol grubunda $\bar{X} = 60.54$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t(81) = 1.490$; $p > .05$). Aynı tablodaki diğer sonuçlara göre grupların Yazma Süreci alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları deney grubunda $\bar{X} = 89.45$; kontrol grubunda $\bar{X} = 83.05$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre iki grubun ön test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t(81) = 1.963$; $p > .05$). Diğer taraftan tablo (1)'de grupların Yazılanları Sunma ve Değerlendirme alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları deney grubunda $\bar{X} = 82.23$; kontrol grubunda $\bar{X} = 77.21$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre her iki grubun ön test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t(81) = 1.357$; $p > .05$). Sonuç olarak Tablo 1'de araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu öğrencileri arasında araştırmada kullanılan ölçeğin her üç alt boyutunda da yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirme düzeyleri arasında farklılık çıkmamıştır.

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin Yazma Eğilimi Ölçeği sonucu elde edilen ön test puanlarının bağımsız t testi sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2

Deney Grubu ile Kontrol Grubu Yazma Eğilimi Düzeyleri Ön Testi Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Ön Test	N	$\bar{X}$	Ss	T	P
Deney Grubu	44	74.11	16.7	-.989	.325
Kontrol Grubu	39	77.67	15.89		

Tablo 2'ye göre deney grubunda yer alan öğrencilerin yazma eğilimi ön test ortalamaları $\bar{X} = 74.11$; kontrol grubu öğrencileri yazma eğilimi ön test ortalamaları $\bar{X} = 77.67$ olarak bulunmuştur. Ortalamalar arası farkın anlamlılığını test etmek için yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre her iki grubun yazma eğilimi ön test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t(81) = -.989$; $p > .05$).

Tablo 1 ve 2 incelendiğinde her iki grupta yer alan öğrencilerin ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum da deneysel işlem öncesinde her iki grubun da birbirine denk olduğu anlamına gelebilmektedir.

2.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada deney grubu öğrencilerine Smith (2005)'te belirtilen yaratıcı yazma stratejileri uygulanmış olup deneysel işlem öncesinde ve sonrasında deney ve kontrol gruplarına ilişkin sonuçlar Yazılı Anlatım (Kompozisyon Yazma) Süreçlerini Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Değerlendirme Ölçeği ve Yazma Eğimi Ölçeği ile elde edilmiştir.

2.3.1. Yazılı Anlatım (Kompozisyon Yazma) Süreçlerini Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Değerlendirme Ölçeği

Maltepe (2006) tarafından Türkçe derslerindeki yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirmek amacıyla geliştirilen bu ölçme aracı, yaratıcı yazma süreçleri açısından Türkçe derslerindeki yazma becerisini geliştirmeye yönelik uygulamaları hem Türkçe öğretmenlerinin hem de yazma uygulamalarına katılan öğrencilerin değerlendirebilmelerine uygun olarak geliştirilmiştir.

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde öncelikle ilgili alanyazın incelenerek yaratıcı yazma yaklaşımında gerçekleşen süreç oluşumları belirlenmiştir. Yapılan inceleme, yazma süreçlerindeki çalışmaların; yazma eylemi öncesinde, yazma eylemi sırasında ve yazma eylemi sonrasında olmak üzere üç boyutta gerçekleştiğini göstermiştir. Türkçe derslerindeki yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma açısından değerlendirebilmek için oluşturulacak ölçeğin bu üç boyutu da kapsaması gerektiği düşüncesi ile taslakta üç temel alt ölçek hazırlanmıştır. Bunlara; “Yazmaya Hazırlık”, “Yazma Süreci” ve “Yazılanları Sunma ve Değerlendirme” adları verilmiştir.

Tüm süreçleri kapsayan ve alan yazıyla tamamen örtüşen toplam 183 madde ile geniş bir madde havuzu oluşturulmuştur. Araştırmacı, maddelerde bütünleştirmeler, ayrıştırılmalar ve elemeler yaparak toplam madde sayısını 135'e düşürmüştür; 15 maddenin de birden çok alt ölçekte yer alabildiğini ve diğer ölçeklerden yeterince ayrılmadığını belirleyerek toplam madde sayısını 120'ye düşürmüştür. Her bir alt ölçekte sıralanan maddeler; Türkçe Öğretimi alanındaki uzmanların, eğitim bilimcilerin, ölçme ve değerlendirme uzmanlarının, Türkçe öğretimi gerçekleştiren öğretmenlerin, Türkçe Eğitimi Bölümü 4. sınıf öğrencilerinin görüşlerine sunulmuş ve taslak ölçme aracından 20 madde daha elenmiştir.

Maddelerin anlaşılabilirliğinin test edilmesi amacıyla 9 öğrenciyle odak grup görüşmesi yapılmış, bazı maddeler hedef kitleye uygun hale getirilmiş ancak işlemediği görülerek 10 madde daha elenmiştir. Ölçeğin görünüş geçerliliğini sağlamaya yönelik çalışmalar tamamlandıktan sonra 90 deneme ölçeği maddesi; “Yazmaya Hazırlık” alt ölçeğine 31 madde, “Yazma Süreci” alt ölçeğine 30 madde, “Yazılanları Değerlendirme ve Sunma” alt ölçeğine 29 madde olmak üzere dağıtılmış ve ölçek deneme uygulamasına hazır hale getirilmiştir.

Maddeler, bireylerin madde ile ölçülmek istenen yaratıcı yazma özelliğinin Türkçe derslerindeki yaratıcı yazma uygulamalarında ne sıklıkla gerçekleştiğini yansıtabilecek şekilde derecelendirilmiş; taslak ölçek, “Her Zaman”, “Çoğu Zaman”, “Bazen”, “Nadiren” ve “Hiçbir Zaman” biçiminde 5'li Likert tipi ölçek formu halinde düzenlenmiştir. 3 öğretmen ve 280 6, 7 ve 8. sınıf öğrencisinden elde edilen verilerle ölçek geliştirme çalışması yapılmış; ölçekte yer alan maddelere verilen tepkiler “Hiçbir Zaman” seçeneği için “1”, “Nadiren” seçeneği için “2”, “Bazen” seçeneği için “3”, “Çoğu Zaman” seçeneği için “4”, “Her Zaman” seçeneği için “5” puan verilerek sayısallaştırılmıştır ve bilgisayar ortamına aktarılarak analize alınmıştır.

Yapılan incelemelerde “Yazılı Anlatım (Kompozisyon Yazma) Süreçlerini Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Değerlendirme Ölçeği”nin iç tutarlılık anlamındaki güvenilirliğinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmış; “Yazmaya Hazırlık” ile “Yazma Süreci” ve “Yazılanları Değerlendirme ve Sunma” arasında, “Yazma Süreci” ile “Yazılanları Değerlendirme ve Sunma” arasında 01. anlamlılık düzeyinde anlamlı bir ilişki belirlenmiştir. Bu ilişki, her bir alt ölçeğin birbiri ile ilgili tek bir özelliği ölçtüğü ve alt ölçekleriyle birlikte kullanılabilmesi şeklinde yorumlanmıştır.

Sonuç olarak, geliştirilen “Yazılı Anlatım (Kompozisyon Yazma) Süreçlerini Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Değerlendirme Ölçeği”nin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu ve asıl uygulamada kullanılabilir psikolojik özelliklere sahip olduğu belirlenmiştir. Ölçek, deneysel işlem öncesinde ve sonrasında grupların yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirme düzeylerinin nasıl değişim gösterdiğini ortaya koymak amacıyla kullanılmıştır.

2.3.2. Yazma Eğilimi Ölçeği

Piazza ve Siebert (2008) tarafından geliştirilen, İşeri ve Ünal (2010) tarafından Türkçeye uyarlanan ölçek; bağlamsal olarak ve maddelerin tek tek anlamının düzey açısından anlaşılabilirliği sorgulanmış; daha sonra 4, 5 ve 6. sınıf öğrencilerinden 30'ar kişiden ölçeği okumaları istenmiş ve anlamadıkları maddeler üzerinde kaynak metnin

anlamına uygun biçimde düzeltmeler yapılmıştır. Yapılan çalışmalarla ölçeğin elde edilen maddelerle geçerli ve güvenilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yazma Eğilimi Ölçeği, uygulanan yaratıcı yazma stratejilerinin öğrencilerin yazma eğilimlerine etkisini ortaya koymak amacıyla ön test ve son test aşamasında her iki grupta da kullanılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Uygulama çalışmasına 44 öğrenci deney- 39 öğrenci kontrol grubunda olmak üzere toplam 83 öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerden elde edilen veriler, istatistiksel işlemlere tabi tutulmuş, bağımlı ve bağımsız t testi teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir.

2.5. İşlem Basamakları

Araştırma, 2010-2011 eğitim öğretim yılında Ceyhan Remzi Oğuz Arık İlköğretim Okulu altıncı sınıf öğrencileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Uygulama çalışmasına toplam 83 öğrenci katılmıştır. Öğrencilerin Deney ve kontrol gruplarının hangisinde yer alacağını belirlemek amacıyla altıncı sınıflardan ortalamaları birbirine en yakın olan iki sınıf tespit edilmiştir. Birbirine denk olan sınıflardan yansız atama yoluyla biri deney, diğeri ise kontrol grubu olarak belirlenmiştir.

Uygulamaya başlamadan önce her iki gruba da “Yazılı Anlatım (Kompozisyon Yazma) Süreçlerini Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Değerlendirme Ölçeği” kullanılarak grupların yazılı anlatım süreçlerinin yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirilme düzeyleri arasındaki denklige bakılmıştır. Bunun sonucunda her iki grubun arasında anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Aynı şekilde grupların yazma eğilimleri arasındaki denkligine bakmak amacıyla da ön test aşamasında “Yazma Eğilimi Ölçeği” kullanılmıştır. Sonuçta her iki grup arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Deney grubunda yaratıcı yazma çalışmaları haftada 1 ders saati olmak üzere 9 hafta devam etmiştir. Bu süre boyunca kontrol grubuna herhangi bir müdahalede bulunulmamış ve bu sınıfta Türkçe dersleri programa uygun olarak işlenmeye devam edilmiştir. Yaratıcı yazma stratejilerinin uygulanmasından sonra öğrencilere yeniden “Yazılı Anlatım (Kompozisyon Yazma) Süreçlerini Yaratıcı Yazma Yaklaşımı Açısından Değerlendirme Ölçeği” uygulanarak deney ve kontrol gruplarının deneysel işlem sonrası ve iki grubun kendi içinde ön test ve son test sonrası yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirme düzeyleri karşılaştırılmıştır. “Yazma Eğilimi Ölçeği” de son test aşamasında deney ve kontrol gruplarına yeniden uygulanarak yaratıcı yazma stratejilerinin uygulanmasının ardından deney grubun ön test ve son test, kontrol grubunun ön test ve son test yazma eğilimi düzeyleri arasındaki fark ile deney ve kontrol grubunun son test yazma eğilimi düzeylerine bakılmıştır.

3. Bulgular ve Yorum

3.1. Araştırmanın Birinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi “Yaratıcı yazma etkinliklerinin uygulandığı (deney grubu) ve geleneksel öğretimin uygulandığı (kontrol grubu) öğrencilerin “yaratıcı yazmayı değerlendirme” son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” biçiminde oluşturulmuştur.

Bu soruya yanıt aramak için deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yaratıcı yazmayı değerlendirme ölçeğine göre aldıkları son test puanları bağımsız gruplar t testiyle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular aşağıda yer alan Tablo 3’te gösterilmektedir:

Tablo 3

Deney Grubu ile Kontrol Grubu Yaratıcı Yazmayı Değerlendirme Düzeyleri Son Testi Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Alt Ölçek	Son Test	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	P
Yazmaya Hazırlık	Deney Grubu	44	69.51	16.46	81	3.874	.000
	Kontrol Grubu	39	56.38	14.33			

Yazma Süreci	Deney Grubu	44	95.29	12.86	81	6.316	.000
	Kontrol Grubu	39	75.10	16.23			
Yazılanları Sunma ve Değerlendirme	Deney Grubu	44	87.61	14.72	81	4.664	.000
	Kontrol Grubu	39	71.69	16.39			

Tablo 3'e göre grupların Yazmaya Hazırlık alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları deney grubunda $\bar{x} = 69.51$; kontrol grubunda $\bar{x} = 56.38$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($t(81) = 3.874$; $p > .05$). Aynı tablodaki diğer sonuçlara göre grupların Yazma Süreci alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları deney grubunda $\bar{x} = 95.3$; kontrol grubunda $\bar{x} = 75.1$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre iki grubun son test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($t(81) = 6.316$; $p > .05$). Diğer taraftan Tablo 3'te grupların Yazılanları Sunma ve Değerlendirme alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları deney grubunda $\bar{x} = 87.61$; kontrol grubunda $\bar{x} = 71.69$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre her iki grubun son test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($t(81) = 4.664$; $p > .05$).

Sonuç olarak Tablo 3'te araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu öğrencileri arasında yaratıcı yazmaya ilişkin başarı düzeyleri arasında araştırmada kullanılan ölçeğin her üç alt boyutunda da farklılık çıkmıştır. Bu sonuç yaratıcı yazmaya dayalı hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirme becerilerini olumlu yönde desteklediğini göstermektedir.

3.2. Araştırmanın İkinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi "Deney grubu öğrencilerinin "yaratıcı yazmayı değerlendirme" ön test ile son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?" biçiminde oluşturulmuştur.

Bu soruya yanıt aramak için deney grubu öğrencilerinin yaratıcı yazmayı değerlendirme ölçeğine göre aldıkları ön test ve son test puanları bağımlı gruplar t testiyle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular aşağıda yer alan Tablo (4)'te gösterilmektedir:

Tablo 4

<i>Deney Grubu Yaratıcı Yazmayı Değerlendirme Düzeyleri Ön Test ve Son Test Bağımlı Gruplar t Testi Bulguları</i>							
Alt Ölçek	Deney	N	$\bar{x}$	Ss	Sd	t	P
Yazmaya Hazırlık	Ön test	44	65.57	14.84	43	-1.196	.238
	Son test	44	69.59	16.46			
Yazma Süreci	Ön test	44	89.45	14.48	43	-2.066	.045
	Son test	44	95.29	12.86			
Yazılanları Sunma ve Değerlendirme	Ön test	44	82.23	17.54	43	-1.749	.087
	Son test	44	87.61	14.72			

Tablo 4'e göre deney grubu öğrencilerinin Yazmaya Hazırlık alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları ön testte $\bar{x} = 65.57$; son testte $\bar{x} = 69.59$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(81) = -1.196$; $p > .05$).

Yazma Süreci alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları ön testte $\bar{x} = 89.45$; son testte $\bar{x} = 95.29$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre deney grubun ön test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır ($t(81) = -2.066$; $p < .05$).

Yazılanları Sunma ve Değerlendirme alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları ise ön testte $\bar{x} = 82.23$; son testte $\bar{x} = 87.61$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre grubun ön test ve son test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(81) = -1.749$; $p > .05$). Sonuç olarak Tablo 4'te araştırmaya katılan deney grubu öğrencilerinin ön test ve son test ortalamaları arasında ölçeğin Yazmaya Hazırlık ve Yazılanları Sunma ve Değerlendirme alt boyutlarında anlamlı farklılık olmadığı görülürken Yazma Süreci alt boyutunda anlamlı farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Maltepe (2006)'de "Yazma Süreci" oluşumlarının daha etkili işlediği, yazmaya hazırlık süreci ile yazılanları değerlendirme ve sunma süreçlerini içermediği; öğretmenin gerçekleştirmeyi hedeflediği öğretim süreçleri ile öğrencilerin öğrenme ve beceri geliştirme süreçlerinin birbirinden kopuk ilerlediği sonucuna ulaşılmıştır. Tonyalı (2010)'da yaratıcı yazma çalışmalarının, öğrencilerin yazma becerilerine geleneksel yazılı anlatım çalışmalarına oranla katkı sağladığı ve bu katkının özellikle öğrencilerin sözel yaratıcılık becerilerine yönelik olduğu belirtilmektedir. Bu durum çalışmanın sonuçlarıyla doğrudan olmasa da dolaylı olarak bir paralellik göstermektedir.

3.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi "Kontrol grubu öğrencilerinin "yaratıcı yazmayı değerlendirme" ön test ile son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?" biçiminde oluşturulmuştur.

Bu soruya yanıt aramak için kontrol grubu öğrencilerinin yaratıcı yazmayı değerlendirme ölçeğine göre aldıkları ön test ve son test puanları bağımlı gruplar t testiyle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular aşağıda yer alan Tablo 5'te gösterilmektedir:

Tablo 5

Kontrol Grubu Yaratıcı Yazmayı Değerlendirme Düzeyleri Ön Test ve Son Test Bağımlı Gruplar t Testi Bulguları

Alt Ölçek	Kontrol	N	$\bar{X}$	ss	Sd	t	P
Yazmaya Hazırlık	Ön test	39	60.54	15.90	38	1.248	.220
	Son test	39	56.38	14.33			
Yazma Süreci	Ön test	39	83.05	15.22	38	2.262	.029
	Son test	39	75.10	16.23			
Yazılanları Sunma ve Değerlendirme	Ön test	39	77.21	15.98	38	1.535	.133
	Son test	39	71.69	16.39			

Tablo 5'e göre kontrol grubu öğrencilerinin Yazmaya Hazırlık alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları ön testte $\bar{X} = 60.54$; son testte $\bar{X} = 56.38$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(81) = 1.248$; $p > .05$).

Yazma Süreci alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları ön testte $\bar{X} = 83.05$; son testte $\bar{X} = 75.10$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre deney grubun ön test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(81) = 2.262$; $p < .05$).

Yazılanları Sunma ve Değerlendirme alt ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları ise ön testte $\bar{X} = 77.21$; son testte $\bar{X} = 71.69$ olarak bulunmuştur. Yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre grubun ön test ve son test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamaktadır ($t(81) = 1.535$; $p > .05$). Sonuç olarak Tablo (5)'te araştırmaya katılan kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test ortalamaları arasında ölçeğin Yazmaya Hazırlık ve Yazılanları Sunma ve Değerlendirme alt boyutlarında anlamlı farklılık bulunmazken Yazma Süreci alt boyutunda anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

3.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi "Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin "yazma eğilimi" son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?" biçiminde oluşturulmuştur.

Bu soruya yanıt aramak için deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yazma eğilimi ölçeğine göre aldıkları son test puanları bağımsız gruplar t testiyle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular aşağıda yer alan Tablo (6)'da gösterilmektedir:

Tablo 6

Deney Grubu ile Kontrol Grubu Yazma Eğilimi Düzeyleri Son Testi Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Son Test	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	P
Deney Grubu	44	71.36	22.93	81	-.286	.772
Kontrol Grubu	39	72.64	16.94			

Tablo 6'ya göre deney grubunda yer alan öğrencilerin yazma eğilimi ön test ortalamaları $\bar{X} = 71.36$; kontrol grubu öğrencileri yazma eğilimi ön test ortalamaları $\bar{X} = 72.64$ olarak bulunmuştur.

Ortalamalar arası farkın anlamlılığını test etmek için yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre her iki grubun yazma eğilimi son test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t(81) = -.286$; $p > .05$). Avcı (2013)'da da yazma eğilim düzeyleri denk olan deney ve kontrol gruplarına yaratıcı yazma etkinlikleri uygulandıktan sonra bu iki grubun yazma eğilimi düzeyleri arasında fark olmadığını ortaya koyulmuştur. Ancak deney grubunun yazma eğilimi düzeyinin yaratıcı yazma uygulamaları sonrasında arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durum yaratıcı yazma etkinliklerinin yazma eğilimine etkisinin olduğunu ancak istatistiksel olarak anlamlı bir fark yaratmadığını göstermektedir.

Tablo 6'dan elde edilen sonuçlara karşın Öztürk (2007)'te yaratıcı yazma etkinlikleri uygulanan deney grubundaki öğrencilerin, kontrol grubundaki öğrencilere göre yazmaya karşı düşüncelerinde olumlu yönde bir gelişme olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Kapar Kuvanç (2008)'ta yaratıcı yazma teknikleri ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersine ilişkin tutumlarını artırmada geleneksel öğretimdeki yazma çalışmalarından daha etkili olmuştur. Beydemir (2010)'de yaratıcı yazma yaklaşımına dayalı yapılan çalışmalarla öğrencilerin yazmaya yönelik tutumlarının olumlu yönde gelişim gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Ak (2011)'de yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin serbest yazma becerilerini ve yazılı anlatıma yönelik tutumlarını olumlu olarak etkilediği belirtilirken Akkaya (2011)'de da yaratıcı yazma yaklaşımına dayalı yapılan çalışmaların öğrencilerin Türkçe dersine yönelik tutumlarını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Baş ve Şahin (2012)'de öğrencilerin yazma eğilimleri ile Türkçe dersindeki akademik başarıları arasında anlamlı ve pozitif yönde ilişkiler olduğu belirlenmiştir. İşeri ve Demirgüneş (2010)'te yaratıcı yazma çalışmalarının yazma becerisini olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar çalışmanın sonuçlarıyla uyum göstermemektedir. Bu durumun ortaya çıkması, sınıf farklılığının olmasından ve deneysel işlemin uygulanması sırasında öğrencilerin algı ve isteklenme durumlarının farklılığından kaynaklandığı düşünülmektedir. Başka deyişle etkinlikler her zaman uyguladıkları sistemin dışında bir uygulama olduğundan durumu yeterince kavrayamamış, farkındalık oluşturulamamış olmasından kaynaklanabileceği de ön görülmektedir.

3.5. Araştırmanın Beşinci Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın beşinci alt problemi “Deney grubu öğrencilerinin “yazma eğilimi” ön test ile son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” biçiminde oluşturulmuştur.

Bu soruya yanıt aramak için deney grubu öğrencilerinin yazma eğilimi ölçeğine göre aldıkları ön test ve son test puanları bağımlı gruplar t testiyle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular aşağıda yer alan Tablo (7)'de gösterilmektedir:

Tablo 7

Deney Grubu Yazma Eğilimi Düzeyleri Ön Test ve Son Test Bağımlı Gruplar t Testi Bulguları

Deney	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	P
Ön Test	44	74.11	16.70	43	.696	.490
Son Test	44	71.36	22.93			

Tablo 7'ye göre deney grubu öğrencilerinin yazma eğilimi ön test ortalamaları $\bar{X} = 74.11$; son test ortalamaları $\bar{X} = 71.36$ olarak bulunmuştur. Ortalamalar arası farkın anlamlılığını test etmek için yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre deney grubu öğrencilerinin yazma eğilimi ön test ve son test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t(81) = .696$; $p > .05$).

3.6. Araştırmanın Altıncı Alt Problemine İlişkin Bulgular

Araştırmanın altıncı alt problemi “Kontrol grubu öğrencilerinin “yazma eğilimi” ön test ile son test düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” biçiminde oluşturulmuştur.

Bu soruya yanıt aramak için kontrol grubu öğrencilerinin yazma eğilimi ölçeğine göre aldıkları ön test ve son test puanları bağımlı gruplar t testiyle analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular aşağıda yer alan Tablo (8)'de gösterilmektedir:

Tablo 8

Kontrol Grubu Yazma Eğilimi Düzeyleri Ön Test ve Son Test Bağımlı Gruplar t Testi Bulguları

Kontrol	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	P
Ön Test	39	77.67	15.85	38	1.379	.176
Son Test	39	72.64	16.94			

Tablo 8’de kontrol grubu öğrencilerinin yazma eğilimine ilişkin ön test ve son test sonuçlarına yer verilmiştir. Buna göre kontrol grubu öğrencilerinin yazma eğilimi ön test ortalamaları $\bar{X} = 77.67$; son test ortalamaları $\bar{X} = 72.64$ olarak bulunmuştur. Ortalamalar arası farkın anlamlılığını test etmek için yapılan t anlamlılık testi sonuçlarına göre kontrol grubu öğrencilerinin yazma eğilimi ön test ve son test ortalamaları arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($t(81) = 1.379$; $p > .05$). Tablo 7 ve 8’de görüldüğü gibi deney ve kontrol grubu öğrencilerinin yazma eğilimlerinde anlamlı bir fark görülmemiştir. Bu durum çalışma kapsamında yer alan etkinliklerin öğrencilerin yazma eğilimlerine etki etmediğini, yaratıcı yazma etkinliklerinin daha uzun bir süreçte uygulanması gerektiğini göstermektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

4.1. Sonuçlar

Yaratıcı yazma etkinliklerinin 6. sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma etkinliklerini değerlendirme ve yazma eğilim düzeylerine etkisini incelemeyi amaçlayan bu araştırma, ön test, son test kontrol gruplu desende yürütülmüştür. Çalışma grubunda yer alan deney grubu öğrencilerine 9 hafta süresince yaratıcı yazma etkinlikleri uygulanmış, öte yandan kontrol grubu öğrencilerine de öğretmen tarafından tasarlanan geleneksel eğitim verilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda, çalışma grubunda yer alan deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin yaratıcı yazmayı değerlendirme son test düzeyleri arasında ölçeğin tümünde anlamlı bir fark bulunmuştur. Ölçeğin alt boyutları açısından bakıldığında, “Yazmaya Hazırlık”, “Yazma Süreci” ve “Yazılanları Sunma ve Değerlendirme” alt boyutlarının tümünde deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu ortaya konmuştur. Bu bulgular, yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirme düzeylerine geleneksel eğitimden daha fazla katkıları olduğunu göstermektedir.

Öte yandan, deney grubu öğrencilerinin ön test, son test puanları arasındaki t testi sonuçları ise Yazmaya Hazırlık boyutunda öğrencilerin ön test ortalamalarının $\bar{X} = 65.57$; son test ortalamalarının $\bar{X} = 69.59$; Yazma Süreci alt boyutunda ön test ortalamalarının $\bar{X} = 89.45$; son test ortalamalarının $\bar{X} = 95.29$ ve son olarak Yazılanları Sunma ve Değerlendirme alt boyutu ön test ortalamalarının $\bar{X} = 82.23$; son test ortalamalarının $\bar{X} = 87.61$ olduğunu göstermiştir. Üç alt boyut açısından son test lehine bir gelişim söz konusudur. Fakat bu gelişim Yazmaya Hazırlık ve Yazılanları Sunma ve Değerlendirme alt boyutları açısından istatistiksel olarak anlamlı bulunmazken, yalnızca Yazma Süreci alt boyutu açısından anlamlı bir fark bulunmuştur. Özellikle uygulama süresinin kısıtlı olması bu durumun temel nedeni olarak düşünülmektedir.

Geleneksel eğitimin uygulandığı kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test puanlarının son testte düştüğü, hatta Yazma Süreci alt boyutunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu dikkat çekmektedir. Geleneksel eğitimin öğrencilerin yazma istek ve güdülenmelerine olumsuz yönde etki ettiğine dair bir kanıt olarak düşünülebilir. Geleneksel yazma etkinlikleri öğrencilerin yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma açısından değerlendirme düzeylerine olumlu katkıları olmadığını açıkça göstermiştir. Bu durum yaratıcı yazma çalışmalarının öğrencilerin yazma becerilerine olumlu etki yaptığını gösteren çalışmaları desteklemektedir.

Araştırmanın diğer bir boyutunda öğrencilerin yazma eğilimi düzeyleri sorgulanmıştır. Yapılan inceleme sonucunda, çalışma grubunda yer alan deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin yaratıcı yazma eğilimi son test düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ayrıca, hem deney grubu hem kontrol grubu öğrencilerinin ön test ve son test ortalamaları kendi içinde incelenmiş ve uygulama sonrası ortalamalarının düştüğü görülmüştür. Bu durum her ne kadar istatistiksel olarak anlamlı çıkmamış olsa da beklenen gelişimin sağlanmadığı görülmüştür. Öğrencilerin eğitimin ilk basamaklarından itibaren yazmaya karşı olumsuz tutum geliştirmesi yaratıcı yazma etkinliklerini uygulama sürecinde zorluklar doğurmuştur. Bu yüzden ilkokulun ilk basamaklarından itibaren mekanik ve geleneksel etkinlikler yerine öğrencilerin hayat güçlerini harekete geçirecek, yazarken keyif almalarını sağlayacak etkinlikler yaptırılmalıdır.

Sonuç olarak, yaratıcı yazma etkinliklerinin öğrencilerin genel olarak yazılı anlatım süreçlerini yaratıcı yazma yaklaşımı açısından değerlendirme düzeylerine geleneksel yöntemden daha etkili olduğu, yazma eğilim açısından ise beklenen olumlu etkiyi sağlamadığı görülmüştür.

4.2. Öneriler

Yaratıcı yazma düzeylerini belirlemeye yönelik farklı yaş düzeylerine uygun test ve ölçekler zenginleştirilerek yaratıcı yazmanın her aşamasında öğrencilere yaratıcı yazma düzeylerini değerlendirme olanağı verilebilir. Böylelikle öğrencilerin hem yaratıcı yazma sürecine etkin katılmalarının sağlanabileceği hem de yaratıcı yazma becerilerine yönelik farkındalıklarının canlı tutulabileceği düşünülmektedir.

Öğretmenin yaratıcı yazma etkinliklerini planlarken öğrencilerinin bireysel özelliklerini ve onların kararlarını dikkate alması her öğrencisini sürece katması açısından etkili olabilir.

Sınıfların kalabalık oluşu, ders süresinin yeterli olmayışı gibi nedenlerle öğretmenler daha çok mekanik etkinliklere yönelmektedir. Bu çalışmanın uygulama süreci de etkinliklerin etkili ve amacına uygun olarak yürütülmesi için daha fazla sürenin gerekli olduğunu göstermiştir. Bu yüzden, yaratıcı yazma, öğretim sürecinin her kademesinde yer almalı; fakat Türkçe dersinin içinde değil, ayrı bir ders olarak okutulmalıdır. Bu durumun, öğrencinin yazmaya daha fazla zaman ayrılabilmesine zemin hazırlayacağı böylece yazma eğilim düzeylerinde beklenen olası olumlu etkiyi sağlayabileceği düşünülmektedir.

Kaynakça

- Ak, E. (2011). *Yaratıcı yazma tekniklerinin ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin türkçe dersindeki yazılı anlatım becerileri üzerindeki etkisi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Akdal, D. (2011). *Metinler arası okuma yaklaşımının ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerine etkisi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir.
- Akkaya, N. (2011). İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Dersinde Yaratıcı Yazma Yaklaşımının Türkçe Dersine Yönelik Tutumuna Etkisi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30, 311-319.
- Ataman, M. (2011). *Yaratıcı yazma için yaratıcı drama*. Ankara: Pegem Akademi.
- Avcı, A. S. (2013). *Yaratıcı yazma etkinliklerinin 8. sınıf öğrencilerinin yazma eğilimleri ve yazma kaygılarına etkisi*, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Baş, G. ve Şahin C. (2012). İlköğretim 6. 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Tutumları ve Yazma Eğilimleri ile Türkçe Dersindeki Akademik Başarıları Arasındaki İlişki. *Turkish Studies*, 7, (3), 555- 572.
- Beydemir, A. (2010). *İlköğretim 5. sınıf türkçe dersinde yaratıcı yazma yaklaşımının yazmaya yönelik tutumlara, yaratıcı yazma ve yazma erişimine etkisi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Binyazar, A. (1983). Ana Dili Öğretiminde Yazınsal Alanlara Açılım. *Türk Dili Dergisi*, 379-380, 57-72.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak E. K., Akgün Ö. E., Karadeniz Ş. ve Demirel F. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirbaş, A. (2005). *Biyoloji öğretiminde yaratıcı yazma uygulamaları*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Demirel, Ö. (2003). *Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Günay, D. (2013). *Metin bilgisi*. İstanbul: Papatya Yayıncılık.
- İşeri, K. ve Demirgüneş, S. (2010). Yaratıcı Yazma ve Hiyerarşik Yapılanışları. *Türkçenin Eğitimi-Öğretiminde Kuramsal ve Uygulamalı Araştırmalar. Theoretical and Applied Researches on Turkish Language Teaching* (ed. Leyla Uzun ve Ümit Bozkurt). Essen: Verlag Die Blaue Eule Yayınevi. 249-266.
- İşeri, K. ve Ünal E. (2010). Yazma Eğilimi Ölçeği'nin Türkçeye Uyarlanması. *Eğitim ve Bilim*, 35(155), 104-117.
- Kapar Kuvanç, E. B. (2008). *Yaratıcı yazma tekniklerinin öğrencilerin türkçe dersine ilişkin tutumlarına ve türkçe dersindeki başarılarına etkisi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Maden, S. ve Durukan, E. (2010). İstasyon Tekniğinin Yaratıcı Yazma Becerisi Kazandırmaya ve Derse Karşı Tutuma Etkisi. *Tübar*, 28, 299-312.

- Maltepe, S. (2006). *Yaratıcı yazma yaklaşımı açısından türkçe derslerindeki yazma süreçlerinin ve ürünlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- MEB (2006). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (6-8. Sınıflar)*, Ankara: MEB Yayınları.
- Özbay, M, (2002). Yazılı Anlatım Becerisinin Geliştirilmesi. *Türkçe Öğretimi Yazıları*, 251-267, Ankara: Öncü Kitap.
- Öztürk, E. (2007). *İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yaratıcı yazma becerilerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sever, S. (2004). *Türkçe öğretimi ve tam öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Smith, H. (2005). *The Writing Experiment: Strategies for innovate creative writing*. Australia: Allen&Unwin.
- Tonyalı, E. (2010). *Yaratıcı yazma uygulamalarının ilköğretim altıncı sınıf öğrencilerinin yazma becerilerine etkisi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.